

19 marca 1999

Posiedzenie Prezydium OPZZ

Jachranka, 9-10 marca 1999

W Jachrance w dniach 9-10 marca br. odbyło się posiedzenie Prezydium OPZZ.

Przed wyjazdem do Jachranki członkowie Prezydium wzięli udział w zaimprovizowanym wiecu pod siedzibą Ministerstwa Edukacji Narodowej, gdzie przekazali wyrazy solidarności okupującym budynek i głodującym działaczom Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W pierwszej części obrad przedstawiciele najbardziej zagrożonych branż omówili sytuację w swoich środowiskach i stan rozmów z rządem i jego agendami. Problemy środowiska oświaty przedstawił Piotr Simbirowicz, przemysłu lekkiego Zbigniew Kaniewski, zakładów zbrojeniowych Stanisław Janas, hutnictwa Andrzej Gwiazda, zakładów naprawczych taboru kolejowego Mirosław Dereziński.

Wszyscy mówcy podkreślali pogarszającą się sytuację ekonomiczną, spadek produkcji i zamówień, zadłużenia i nieuchronność upadku zakładów w wypadku kontynuowania przez rząd obecnej polityki. Wskazywano przy tym na niezrozumiały w tej sytuacji optymizm członków rządu Jerzego Buzka. Prezydium wstępnie omówiło propozycję spotkań z ministrem pracy Longinem Komołowskim i premierem Jerzym Buzkiem.

Drugim, niezwykle ważnym punktem dyskusji było omówienie miejsca i roli OPZZ w Sojuszu Lewicy Demokratycznej, zwłaszcza w kontekście propozycji Leszka Millera stworzenia jednolitej partii pod nazwą SLD. Analizowano strategię postępowania OPZZ wobec konieczności zmian w strukturze SLD wynikającej z zapisu art. 100 Konstytucji RP mówiącego, że kandydatów na posłów mogą zgłaszać partie polityczne i komitety wyborców. W dalszej części dyskusji wziął również udział przewodniczący KP SLD i SdRP Leszek Miller, który przedstawił możliwe warianty przekształcenia SLD oraz zagrożenia formalno-prawne ze strony prawicy dla tego typu działań. Jego zdaniem spośród trzech możliwych wariantów utworzenia nowej partii (konfederacji partii)

najbardziej realny jest wariant zakładający utworzenie jednolitej partii o nazwie SLD, na bazie już działających struktur SLD (Klubu Parlamentarnego, klubów radnych na wszystkich szczeblach samorządów). Ponieważ jednak do takiej partii lewicy nie wejdą niektóre ugrupowania lewicowe, możliwe jest przed wyborami parlamentarnymi utworzenie koalicji wyborczej SLD-UP czy SLD-PPS. Leszek Miller podkreślił, że nowe SLD musi być tworzone przede wszystkim przez działaczy SdRP i OPZZ jako najliczniejszych podmiotów obecnego SLD.

Przewodniczący OPZZ Józef Wiaderny na zakończenie tej części dyskusji stwierdził, że istnieje pilna potrzeba omówienia tych zagadnień we wszystkich strukturach OPZZ, a także spisania paktu politycznego OPZZ-SdRP, który niezależnie od wyników wewnętrznej dyskusji w OPZZ zagwarantuje związkowi zawodowemu właściwe miejsce na scenie politycznej.

W drugim dniu obrad Prezydium OPZZ po dyskusji przyjęło następujące uchwały:

- w sprawie nowelizacji ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu; postanowiono wystąpić do przewodniczącego KP SLD Leszka Millera o wniesienie inicjatywy poselskiej w tej sprawie,
- w sprawie sytuacji w kulturze,
- o wyodrębnieniu w strukturze OPZZ pionu działalności gospodarczej.

Prezydium rekomendowało do Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Jana Guza i Tadeusza Nowakowskiego.

Prezydium podjęło uchwałę o przyjęciu do OPZZ następujących organizacji zakładowych:

- NSZZ Pracowników PPKS w Ostrowiu Wlkp.,
- Związku Zawodowego Pracowników Wagonowni Pozaklasowej w Ostrowiu Wlkp.,
- NSZZ "Metale" Zakładów Metalurgicznych "Skawina" S.A. w Skawinie,
- Międzyzakładowego NSZZ "Górników" w ZGH "Bolesław" w Bukowinie,

● Związku Zawodowego Pracowników Urzędów Pracy w Zielonej Górze.

**Stanowisko Prezydium OPZZ
w sprawie sytuacji kulturze**

Prezydium OPZZ wyraża głębokie zaniepokojenie stale pogarszającą się sytuacją materialną kultury narodowej. Postępująca komercjalizacja kultury ogranicza dostęp do niej szerokich warstw społeczeństwa polskiego. Dodatkową barierą w dostępie do kultury jest stale zmniejszanie nakładów na tę dziedzinę życia w budżecie państwa.

takie postępowanie uważamy za łamanie art. 6 Konstytucji, który mówi, że Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.

OPZZ uważa, że obowiązkiem państwa jest stała troska o dziedzictwo kulturowe i rozwój kultury narodowej. Jest to szczególnie ważne w chwili, gdy nasz kraj stoi u progu Unii Europejskiej.

Ze szczególnym oburzeniem przyjmujemy kolejny pomysł urynkwienia kultury jakim jest propozycja tworzenia tzw. zakładów budżetowych, których zadaniem będzie wypracowanie przynajmniej połowy potrzebnych środków.

Naszym zdaniem pogłębi to i tak już ograniczony dostęp do kultury oraz sprawi, że instytucje kultury ograniczą i obniżą swoją działalność statutową. Pomysł ten może spowodować upadek wielu małych instytucji upowszechniania kultury i stworzyć pustynię kulturalną w terenie. Upadek wielu teatrów w Polsce dowodzi, że nie jest to groźba na wyrost.

Uważamy, że państwo ma obowiązek troski o kulturę narodową, którego nie może scedować ani na samorządy, a tym bardziej zrzucić na barki instytucji kultury i samych obywateli.

W tej sytuacji OPZZ żąda wypracowania nowej polityki kulturalnej państwa. Polityki, która ochroni kulturę narodową i zapewni wszystkim obywatelom równy dostęp do dóbr kultury narodowej oraz przyczyni się do rozwoju polskiej kultury.

Uchwała Prezydium OPZZ

w sprawie nowelizacji ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

1. W związku z drastycznym ograniczeniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych (patrz tabela) Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wnosi o pilną nowelizację ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Prezydium domaga się przywrócenia korzystniejszych zasad nabywania uprawnień do zasiłku poprzez nowelizację art. 23 ust. 1 pkt. 2 wspomnianej ustawy - czyli - aby prawo do zasiłku przysługiwało bezrobotnemu jeżeli w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania był zatrudniony przez 180 dni. (Obecnie jest: w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania zatrudniony przez co najmniej 365 dni).

Prezydium OPZZ wnosi również o powszechny 12 miesięczny okres pobierania zasiłku dla wszystkich bezrobotnych oraz utrzymania 18 miesięcznego okresu pobierania zasiłku w regionach gdzie stopa bezrobocia 2-krotnie przekracza średnią w kraju.

Zaproponowana nowelizacja pozwoli przywrócić przyzwoitą proporcję uprawnionych do zasiłku na poziomie około 50 % bezrobotnych.

2. Prezydium OPZZ z niepokojem obserwuje osłabienie wzrostu gospodarczego, a co za tym idzie zahamowanie tworzenia nowych miejsc pracy, niespójna i chaotyczną restrukturyzację branż gospodarczych, gwałtowny wzrost bezrobocia.

Rząd zapowiada kolejne masowe zwolnienia pracowników bez przyjęcia programów restrukturyzacyjnych.

W związku z tym Prezydium OPZZ postuluje o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywne formy walki z bezrobociem, aby kierowane one były głównie na szkolenia, utrzymanie miejsc pracy oraz osłony socjalne w przedsiębiorstwach poddawanych procesom restrukturyzacji oraz przedsiębiorstwach, które ze względów zewnętrznych znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia, pobierający zasiłki w latach 1990-1998

	1990 r.	1991r.	1992 r.	1993 r.	1994 r.	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.
liczba bezrobotnych*	1.126,1	2.155,6	2.509,3	2.889,6	2.838,0	2.628,8	2.359,4	1.826,4	1.831,41
stopa bezrobocia	6,1%	11,4%	13,6%	16,4%	16,0%	14,9%	13,2%	10,3%	10,4%
pobierający zasiłki**	891,7	1.703,0	1.311,6	1.394,3	1.422,8	1.549,9	1.224,6	556,5	420,2
% bezrobotnych	79,2	79,0	52,2	48,3	50,1	58,9	51,9	30,5	22,9

* w tysiącach (stan na koniec roku);

** liczone na podstawie sprawozdania MPiPS 01 - o rynku pracy